

"Enbiyadan sonra nev-i beşerin en efdali sahabe olduğu, Ehl-i Sünnet ve Cemaatin icması" deniliyor. Burayı açıp, diğer mezheplerdeki farklı kanaatlerden misal verir misiniz?

Ehl-i sünnet âlimleri, peygamberlerden sonra en faziletli müminlerin sahabeler olduğu konusunda ittifak etmişlerdir. Bu konuda Sünni âlimler içinde aykırı bir görüşte olan yoktur.

Sahabenin faziletini bildiren ayetlerden birkaçı şu şekildedir:

"Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten men eder ve Allah'a iman edersiniz..." (Âl-i İmrân, 3/110)

"(İman ve amelde) öne geçenler ise (ahirette de) öne geçenlerdir. İşte onlar Allah nezdinde yakınlığa erdirilmiş kimselerdir." (Vâkıa, 56/10-11)

Konuyla alakalı hadis-i şeriflerden bazıları da şöyledir:

Efendimiz (asm)'e **"İnsanların en hayırlıları kimlerdir?"** diye sorulduğunda:

"Benim içinde bulunduğum asrın insanları (ashabım)dır. Sonra ikinci, sonra üçüncü asrın insanlarıdır." buyurmuştur.(1)

"Ashabıma dil uzatmayın. Sizden biriniz Uhud dağı kadar altın tasadduk etseniz, yine de onlardan birinin bir müd harcamasına sevapça ulaşamazsınız."(2)

Ehl-i Sünnet'in bilinmesi gereken diğer bir görüşü ise, fazilette sahabeye kimsenin yetişemeyeceği görüşüdür. Yani **herhangi bir sahabe, kendi aralarındaki fazilet sıralamasında en sonda bile yer alsa**, sonradan gelen tâbiîn, tebe-i tabiîn ve diğerlerinden en faziletli kişilere nazaran daha üstündür. Başka bir ifadeyle ümmetin **ilim, irfan, velayet** yönleriyle en mümtaz olan kişileri bile, fazilet yönüyle en aşağı derecede olan sahabeye yetişemez.

Sahabeler, beşeriyetin en mümtaz ve en müstesna neslidir. Peygamber Efendimiz (asm)'in sohbetinin bereketi onlara öyle bir feyiz, öyle bir şeref kazandırmıştır ki, bu dereceye kimseler ulaşamaz.

Yukarıda vermiş olduğumuz kanaat Ehl-i sünnet dairesinde bulunan bütün mezhep, meslek ve meşreplerin ortak bir kanaatidir.

Ancak Ehl-i sünnet dışındaki bazı batıl fırkalar ve bazı kişiler bu konuda farklı görüş belirtmektedir. Bu fırka ve şahıslardan bir kısmı bazı sahabileri tekfir edecek kadar ileri gitmiş, *Şîa*, *Havâric* ve *Mutezile*'nin bazı mensupları sahabenin çoğunu fasık saymıştır. Adalet konusunda sahabe ile başkaları arasında bir fark bulunmadığını iddia ederek cerh ve tadil kaidelerinin onlara da tatbik edilmesi gerektiğini söyleyenler de vardır.(3)

Dipnotlar:

- 1) bk. Buhârî, Fedâilu's-Sahâbe, 1.
- 2) bk. Buhârî, Fedâilu's-Sahâbe, 4.
- 3) bk. Nevzat Âşık, Sahabe ve Hadis Rivayeti, İstanbul 1981, s. 268 vd.